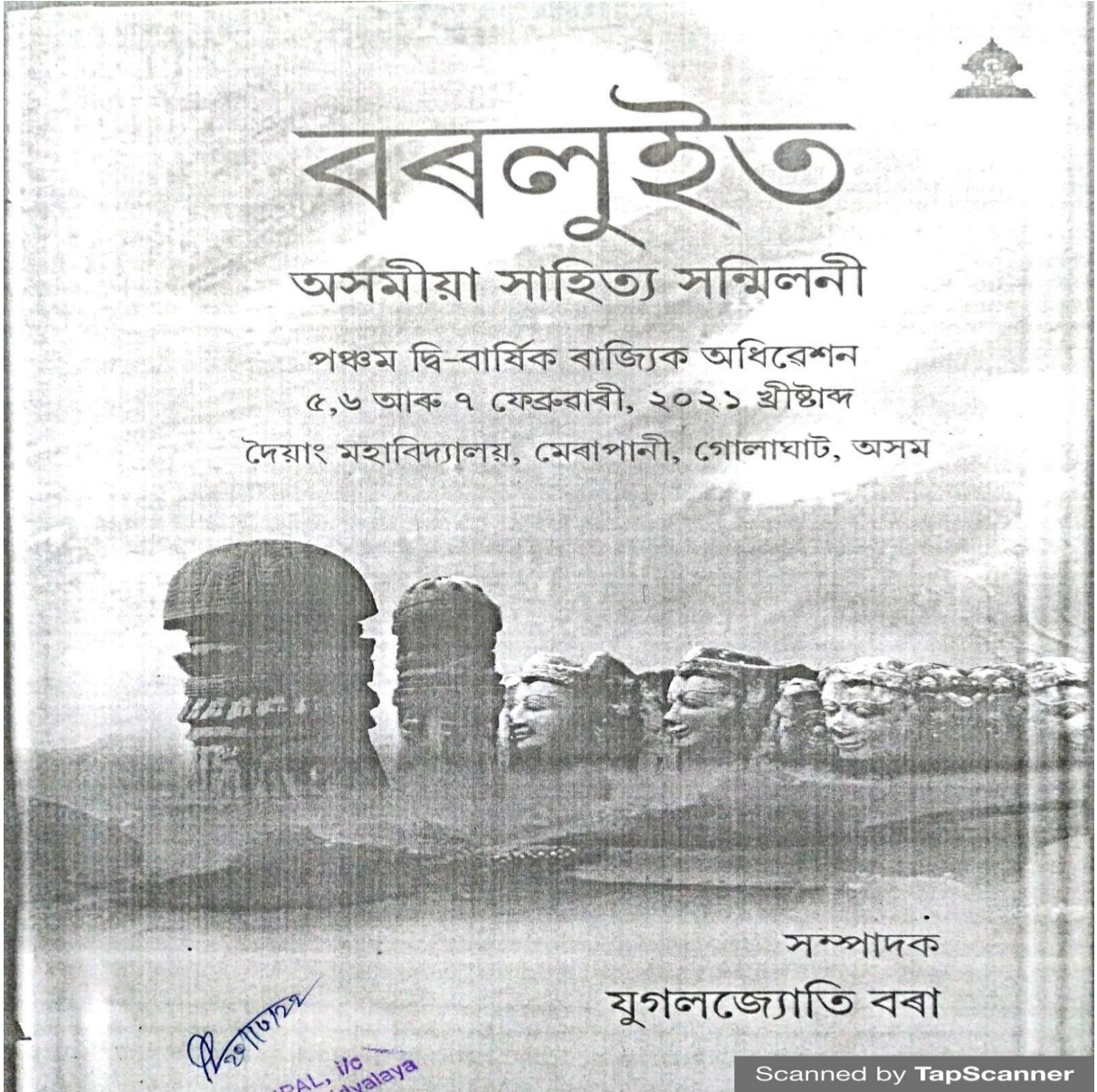

2020-2021

Book Published as Author or as editor.

1. Yugal Jyoti Borah

Borluit

U Mahanta
PRINCIPAL, i/c
Marangi Mahavidyalaya

BORLUIT- A Commemorative Volume, edited by Yugal Jyoti Borah and published by Pragjyotika Kabya Kanan, No. 1, Borjangaon, Golaghat-785610 on behalf of Celebration Committee, 5th Biennial State Conference, Asomiya Sahitya Sanmilanee, Doyang College, Merapani, Golaghat-785705, Assam. Printed at Arindam Printers, Guwahati. Price Rs. 250/ Only.

ISBN: 978-81-947352-0-5

© Celebration Committee, 5th Biennial State Conference, Asomiya Sahitya Sanmilanee

বৰলুইত

স্মাৰক গ্ৰন্থ

পঞ্চম দ্বি-বাৰ্ষিক ৰাজ্যিক অধিবেশন,
অসমীয়া সাহিত্য সন্মিলনী, দৈয়াং মহাবিদ্যালয়।

সম্পাদনা সমিতিঃ

উপদেষ্টা : ড° চৌধুৰী নাথ শইকীয়া
অশোক দাস

সভাপতি : মনোজ কুমাৰ শইকীয়া

সম্পাদক : যুগলজ্যোতি বৰা

সম্পাদনা সহযোগী : দ্বীপেন বৰা,
পিংকু শইকীয়া

দৈয়াং বিশেষ'ৰ তত্ত্বাবধায়ক : দেৱযানী বৰগোহাঁই বৰুৱা, দিপেন বৰা

প্ৰকাশকাল : ৭ ফেব্ৰুৱাৰী, ২০২১

প্ৰকাশক : উদ্যাপন সমিতিৰ হৈ প্ৰাগজ্যোতিকা কাব্য কানন, ১ নং বৰজান
গাঁও, গোলাঘাট - ৭৮৫৬১০, ফোন - ৯৪০১০৯৬৬৭৬ গোলাঘাট

অক্ষৰ বিন্যাস আৰু অঙ্কসজ্জা : জোনাক প্ৰিণ্টাৰ্চ, মেৰাপানী, গোলাঘাট

প্ৰচ্ছদ : মনজিৎ ৰাজখোৰা

ছপা : অৰিন্দম প্ৰিণ্টাৰ্চ, গুৱাহাটী

মূল্য : ২৫০/ মাত্ৰ

Pragjyotika
PRINCIPAL, i/c
Mahavidyalaya

Scanned by TapScanner

Mahabank
PRINCIPAL, i/c
Marangi Mahavidyalaya

ভাষা আৰু সাহিত্যত চেতনাৰ আন্তৰিক প্ৰৱণতা

"Literature is where I go to explore the highest and lowest places in human society and in the human spirit, where I hope to find not absolute truth but the truth of the tale, of the imagination and of the heart."

—Salman Rushdie.

সাহিত্য এক সাধনাৰ বিষয়, এক গৱেষণাৰ বিষয়। ই এক সৃজনাত্মক শৰীৰ য'ত জিলিকি থাকে সভ্যতাৰ ইতিহাস, শোষণ-নিষ্পেষণৰ বলী হৈও মূৰ দাঙি থকা শ্ৰমজীৱী জনতাৰ জীৱনৰ জয়গান। সাহিত্যই তুলি ধৰে শাসক-শোষকৰ বিৰুদ্ধে মানুহৰ প্ৰতিবাদী ইচ্ছাহাৰ। সেয়ে সাহিত্যৰ সংজ্ঞা বৰ বিশাল। নিৰ্দিষ্ট কেইটামান শব্দ, বাক্য বা মতবাদৰ মাজত সাহিত্যৰ সংজ্ঞা নিকপন কৰিবলৈ গ'লে ই কেতিয়াও বাস্তৱ অৰ্থত সম্পূৰ্ণ সাহিত্যৰ ৰূপ পৰিগ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰে। সাহিত্যই যিহেতু সকলো শ্ৰেণীৰ মানুহৰ সুখ-দুখ, সংগ্ৰাম-সংঘাত তথা পোৱা নোপোৱাৰ আশা-হতাশা সৃষ্টি কৰ্মৰ মাজেৰে তুলি ধৰে। সমাজ-সভ্যতা আৰু মানুহৰ উত্তৰণৰ ইতিহাসৰ গহ্বিনা লৈয়ে সৃষ্টি হয় সাহিত্য কৰ্ম। কাৰণ সাহিত্য যে সমাজ-সভ্যতাৰ পৰিপূৰক ইতিহাস। সেয়ে বোধহয় সাম্প্ৰতিক সাহিত্য সৃষ্টিৰ ক্ষেত্ৰখন কেৱল মাত্ৰ উচ্চশিক্ষিত পণ্ডিত, বুদ্ধিজীৱী বা শিক্ষিত শ্ৰেণীৰ হৈ থকা নাই। পথৰ চাহ বেপাৰীৰপৰা, ৰিক্সাৱালা, ড্ৰাইভাৰলৈকে বৰ্তমানৰ সাহিত্যৰ জগতখনত এক নতুন দিগন্তৰ সূচনা কৰিছে। আমি আন্তৰিকতাৰে বিশ্বাস কৰোঁ যি নিজক অনুভৱ কৰিব নাজানে, যি নিজৰ লগতে সমাজ-জীৱনৰ লগত সংপৃক্ত প্ৰতিটো স্তৰৰ মানুহক মানৱীয় দৃষ্টিকোণেৰে অনুভৱ কৰিব নাজানে তেওঁৰ কলমত কেতিয়াও মহৎ সাহিত্য সৃষ্টি নহয়। নিৰ্দিষ্ট তত্ত্ব, ধৰ্মীয় দৰ্শন বা মৰ্গবাদৰ ভেঁটিত প্ৰতিষ্ঠিত সাহিত্যই মানুহৰ অন্তৰ জয় নকৰে, মানুহৰ আবেগ-অনুভূতি, আশা-আকাংক্ষা আৰু সমসাময়িক জাতীয় জীৱনৰ সম্পৰীক্ষাৰ মাজতহে সাহিত্যৰ জীৱন। মানুহৰ জীৱনৰ লগত সম্পৰ্কিত আবেগ-অনুভূতিৰ সনাতন সত্যসমূহ মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰি সাহিত্যকৰ্মত সেয়া প্ৰকাশ কৰাৰ দক্ষতা প্ৰদৰ্শন কৰাৰ বাবেই হয়তো উইলিয়াম শ্বেইক্সপীয়েৰ আজি বিশ্ব বিস্তৃত, অন্যহাতে প্ৰচণ্ড মেধা, পাণ্ডিত্য আৰু ভাষাজ্ঞান আৰু মানৱীয় আবেদনেৰে পুষ্ট হৈও কেৱল মাত্ৰ আধ্যাত্মিক মৰ্গদৰ্শনেৰে সৃষ্টি কাৰ্যতব্ৰতী হোৱাৰ বাবেই হয়তো শংকৰদেৱ তথা তেখেতৰ অতুলনীয় সৃষ্টিকৰ্ম কেৱল অসম মূলকতে সীমাবদ্ধ

অসমীয়া সাহিত্য সন্মিলনীৰ পঞ্চম দ্বি-বৰ্ষিক বাৰ্ষিক-মাধৱেশন

PRINCIPAL, i/c
Marangi Mahavidyalaya

Scanned by TapScanner

বৰলুইত

ঃপ্ৰসঙ্গ-বৰলুইতঃ

অসমীয়া সাহিত্য সন্মিলনীৰ পঞ্চম দ্বি-বাৰ্ষিক ৰাজ্যিক অধিবেশন উপলক্ষে প্ৰকাশিত স্মাৰক গ্ৰন্থ 'বৰলুইত'ৰ সম্পাদনাৰ গুৰু দায়িত্ব গভীৰ আস্থাবে আমাৰ ওপৰত অৰ্পন কৰাৰ বাবে আশ্ৰয়ক সমিতিৰ লগতে সাহিত্য সন্মিলনীৰ সমূহ সৃজন সতীৰ্থৰ ওচৰত আমি কৃতজ্ঞ। গ্ৰন্থখনিৰ সম্পাদনাত অনিচ্ছকৃতভাৱে বৈ যোৱা ভুল-ত্রুটিবাবে আমি সকলোৰে ওচৰত ক্ষমাপ্ৰাৰ্থী। 'বৰলুইত'ৰ সম্পাদনাত বিশেষভাৱে আমাৰ ছঁটোৰ দৰে লাগি থকা সম্পাদনা সমিতিৰ শ্ৰদ্ধাৰ সভাপতি মনোজ কুমাৰ শইকীয়াদেৱৰ ওচৰত আমি চিৰ কৃতজ্ঞ হৈ ৰ'ম। এই ক্ষেত্ৰত গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আধুনিক ভাৰতীয় ভাষা আৰু সাহিত্য অধ্যয়ন বিভাগৰ অধ্যাপক শ্ৰদ্ধাৰ সৃজন সতীৰ্থ ড° অনুৰাধা শৰ্মা বাইদেউৰ সহযোগিতাৰ আন্তৰিক শলাগ লৈছোঁ। যিসকল লেখকৰ মূল্যবান লেখনিযে গ্ৰন্থখনি সমৃদ্ধ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ অৰিহণা যোগালে, তেখেতসকললৈও সশ্ৰদ্ধা কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিলোঁ। অভ্যৰ্থনা সমিতিৰ সম্পাদক তথা গোলাঘাট জিলা সাহিত্য সন্মিলনীৰ সম্পাদক ভাতৃপ্ৰতীম দীপক বৰাৰ আন্তৰিক সহযোগিতাৰো আমি শলাগ লৈছোঁ। সম্পাদনা সমিতিৰ প্ৰত্যেকজন সদস্য বিশেষকৈ সহযোগী সম্পাদক দ্বীপেন বৰা, জোনাক প্ৰিণ্টাৰ্চৰ স্বত্বাধিকাৰী পিংকু শইকীয়া আৰু বেটুপাতৰ শিল্পী মনজিৎ ৰাজখোৱাৰ সৃজনাত্মক সহযোগিতাই স্মাৰক গ্ৰন্থখনিৰ সৌষ্ঠৱ বৃদ্ধিত বিশেষ অৰিহণা যোগালে। এই ক্ষেত্ৰতে এখেতসকলৰ প্ৰতিও প্ৰতিশ্ৰুতি প্ৰকাশ কৰিছোঁ বিশেষ কৃতজ্ঞতা।

পৰিশেষত আমি সদায় আশা কৰিম যে আমাৰ সাহিত্য, সমাজ আৰু সংস্কৃতি প্ৰতিনিয়ত মানৱতাৰ সপক্ষে আৰু সকলো প্ৰকাৰৰ সংকীৰ্ণতাৰ বিপক্ষে থিয় দি এক যোগাত্মক সময়ৰ লগতে প্ৰতিটো দিশতে নতুন দিগন্তৰ সূচনা কৰক। ◆

যুগল জ্যোতি বৰা

(যুগল জ্যোতি বৰা)

সম্পাদক, 'বৰলুইত'

PRINCIPAL, i/c
Marangi Mahavidyalaya

বৰলুইত

হৈ থাকিল। গচিশীল মানবীয় তথা সামাজিক প্ৰমূল্যবোধক উচ্চ চিন্তা-চেতনাসমৃদ্ধ, উচ্চ পৰ্যায়ৰ বাক্যধাৰাৰে পঢ়ুৱৈৰ মাজলৈ লৈ যোৱাৰ মহৎ কৰ্তব্য সাহিত্যিকসকলে আত্মবিকতাৰে পালন কৰি লাগিব। কাৰণ কবি-সাহিত্যিকসকলে যে এটা যুগ, জাতি বা সভ্যতাৰ প্ৰতিভুলি সৰ্বজন স্বীকৃত।

সাহিত্যত সৰ্বকীৰ্ত্তৰ স্থান নাই। ভৌগোলিক সীমা কেইটো সৰলো ধৰ্মীয় তথা সাম্প্ৰদায়িক গোত্ৰমিৰ উৰ্দ্ধত থাকি কেবল মানবতাৰ সপক্ষে যি সাহিত্য সৃষ্টি হৈছে সেই সাহিত্যই বিশেষ সাহিত্য হিচাপে পাঠকৰ অন্বেষণ যুগ ধৰি বৰ্দ্ধিত হৈ আহিছে। স্বাধীন চিন্তা আৰু মৌলিক ধ্যান-ধাৰণাৰ উৎকৰ্ষ সাধনাৰে সমাজ তথা সামাজিক দুষ্টিভঙ্গীক এক প্ৰকাৰ নতুন চেতনাৰে সমৃদ্ধ কৰে সেইসকল সাহিত্যিক বা সাহিত্য সেৱীৰ অৱদান সময়ৰ বুকুত অমলিন হৈ বয়। বহুসময়ত এচাম লেখকে শীত-তাপ নিয়ন্ত্ৰিত কোঠাত বহি কেবল ব্যক্তিগত নাম-বশ, বটী প্ৰাপ্তিৰ বাবেই সাহিত্য চৰ্চা কৰাৰ পৰিবেশ সৃষ্টি কৰি লয়। কিন্তু সমাজৰ মূল শিপাৰপৰা বিচ্ছিন্ন হৈ, নিৰলম্বনৰ অৱস্থাৰ সমসাৰপৰা পৰা নিৰ্গতি দূৰত অৱস্থান কৰি বা মাটিৰ মানুহ আৰু অনুভূতিক হৃদয়েৰে অনুভৱ কৰিব নোৱাৰাকৈ জানো কোনেবাই সমাজ সভ্যতাৰ বুনিয়াত ৰচি পৰা সাহিত্য ৰচনা কৰিব পৰিব? কেবল স্ব-নিৰ্ভৰ, একপক্ষীয় তত্ত্ব-তৰ্কৰ পাছত দৌৰি সমাজত প্ৰতিষ্ঠা কৰিব পাৰিবনে বিশ্বজনীন আভিধা? আমি হয়তো কোটিল্লা, চাণক্য, কালিদাস, ৰবীন্দ্ৰ নাথ বা শংকৰ-মাধৱ, বেঞ্জৰৰৱা, জ্যোতি-বিষ্ণু, ভূপেন হাজৰিকাৰ দৰে মণিবীৰৰ বাবে আৰু বহু বছৰ আপেক্ষ কৰিব লাগিব যিসকলৰ দৃষ্টিত আছিল বিক্ষীৰ্ণৰে সমৃদ্ধ ধ্যান-ধাৰণা। ভোগসৰ্বস্ব সমাজ-ব্যৱস্থাই আজিৰ বহু সাহিত্যিক-বুদ্ধিজীৱীক বজাৰৰ ক্ষেত্ৰ-বিক্ৰেতত পৰিণত কৰিছে, ফলশ্ৰুতিত একোমৰ লেখাত পৰিষ্কৃত হৈ উঠে মেথিট আৰ্ণল্ডৰ সাহিত্য জীৱনৰ সমালোচনা (Literature is the criticism of life) শীৰ্ষক সৰ্বজনীন আভিধাৰ আন্তৰীণ অৰ্থহীনতা। ইয়াৰ বিপৰীতে যিসকল নমস সাহিত্যিক-বুদ্ধিজীৱী কাৰো ওচৰত আঁঠু নালৈ মৌলিক চিন্তা মন্থনৰ মাজেৰে মানুহৰ সুখ-দুখ আৰু সমাজ-সভ্যতাৰ উত্থান-পতনৰ সাক্ষী হৈ সাহিত্য কৰ্মত ব্ৰতী হৈছে, তেওঁলোকৰ সাহিত্য কৰ্মসকলো প্ৰকাৰৰ তথ্যকথিত প্ৰমূল্যৰ উৰ্দ্ধলৈ গতি কৰি এক অনন্য কলাত পৰিণত হৈছে। ভূপেন হাজৰিকাৰ ভাষাৰেই হয়তো সময়ৰ ইতিহাসক গতিক-বাহুত কৰি বিচৰা এই অশুভ পৰম্পৰাৰ বিৰুদ্ধে একোম সৃজন-চেতনালব্ধ সাহিত্যিকথিয় হৈ গভীৰ আশাৰাৱে কৈ যিব—

“... বধাৰৰুপঞ্জী কৰিবৰ
টুপা টুপা কৰি
দলিয়াই দিয়া একাৰৰ যালে
যদি ক'বলৈ উঠি।”

।। অসমীয়া ভাষা মোৰ চিৰ চেনেহী।।

এটা জাতিৰ স্থায়িত্বমান সেই জাতিৰে আইৰে মুখৰ মাত। এটা জাতিৰ ভাষাৰ সৰ্বকটামানে সেই জাতিৰ অস্তিত্বৰ সংকেত। মাতৃভাষা অবিহনে জাতিৰ ঠিকনা অচল। সম্প্ৰতি ইংৰাজী ভাষাৰ আধাৰনৰ ফলত পৃথিবীৰপৰা বহু সৰু সৰু জাতি উপজাতিৰ ভাষাই মেলনি মাগিছে। এয়া আমাৰ বাবে চৰু

বৰলুইত

দুৰ্ভাগ্যৰ বতৰ। কাৰণ চেমুৱেল জনচনে ক'ব দৰে আমিও আত্মবিকতাৰে অনুভৱ কৰোঁঃ I am always sorry when any language is lost, because languages are the pedigrees of a nation. অসমীয়া ভাষাইও চৰু দুৰ্ভাগ্যৰ বহু পথ আতিক্ৰমি আজিৰ এই অৱস্থা পাইছে। আজিও অসমীয়া ভাষা এচাম অসমীয়া মানুহৰ অপৰিহাৰ্য মানসিকতাৰ বাবেই অস্তিত্বৰ সংকেত। অসমীয়া ভাষাৰ শ্ৰীবৃদ্ধিৰ হুক যিসকল প্ৰাজ্ঞস্বৰ্ণীয় ব্যক্তিয়ে ভাষাৰ সংকটকালত অতীজৰেপৰা যুঁজি আহিছে সেইসকলৰ ভিতৰত আমি নাম লৈ ভাল গাম এজন ব্যক্তিই ভাষাবিদ ব্ৰহ্মচৰ্য চাহৰণ নাম যি বাৰ বছৰ কঠোৰ পৰিশ্ৰমৰ অন্তত ১৮৬৭ চনতে প্ৰকাশ কৰি উলিয়াইছিল “অসমীয়া আৰু ইংৰাজী অভিধান”। এই অভিধানৰ পাতনিত তেখেতে লিখিছিলঃ

“সকলো জাতি আৰু মানুহৰ মাজত নিজ মাত্ৰি ভাষা আদৰণীয়। সেয়ে জিমন কি যিদি আবু অসোভিতনহুওক তেও আপোনে ভাষা বুলি নোৱে। ৰন বিহুই ৰাজ্য ভগা আবু নতুন ৰাজ্য গতা, এনে দুৰ্ভাগ্যৰ পৰা, বানান বিদেসি ভাষা সিকতে মাত্ৰি ভাষাক গুচৰ নোহাৰে। আমাৰ এই অচম দেশত ইয়াৰ প্ৰদান দেখা গৈচে। পূৰ্বে আহোম ৰজাসকলে এই দেশে জই কৰি স সবচৰ ভোগ কৰিলে। তেওঁলোকৰ ভাষা খামতি জাতিৰ সমন্বয় এক ভাষা আছিল, কিন্তু এয়ে অতি জে-ৰজা সকলৰ ভাষাই অচমীয়া ভাষাৰ এৰে স্থানিকৰি, এতিয়া প্ৰায় সেই ভাষা আপুনি লোপ হল।..... অচমীয়া ভাষা বন্ধপুত্ৰানদিৰ সোঁত নিচিনাকৈ ৰাজ্যৰ মাজত এবেদৰে চলি আছে, আবু আপলৈকে চলিব। (‘অবু নোদাই’ পৃঃ ৯১, অসম প্ৰকাশন পৰিষদ, ১৯৮০)

জাতি-মাটি আৰু অসমীয়া ভাষাৰ অস্তিত্বৰ বাবে সন্দ্বিহন হৈ অসমীয়াই ৰাজপুৰ কঁপাই শ্ৰোণ-প্ৰতিবাদেৰে আবেগ-বিবেকৰ আন্দোলন কৰি থকা সকলৰ বাবে ব্ৰহ্মচৰ্য এই আশাবাদ নিশ্চয় এক মহোৎসব স্বৰূপ। ভাষা-সংস্কৃতিক আৰোহণ আন্দোলনোৰে নিৰাপত্তা নিলৈ যোৱাৰ আগতে আমি প্ৰতিজন অসমীয়াই নিজ মাতৃভাষাক তেজৰ দৰে হৃদয়ত বোৱাই ৰাখিব লাগিব, মাতৃভাষাৰ ছন্দময় কবি লাগিব আমাৰ আবেগ-অনুভূতি, ছন্দময় কৰাৰ পৰিবেশ সৃষ্টি কৰি লাগিব আমাৰ উত্তৰ প্ৰজন্মৰ আবেগ অনুভূতি। নিজৰ ভাষাটোৰ ক্ষেত্ৰত বিতং সমাজেও বাহিৰে ৰক্তৰ ভিতৰে কোৱা ভকুৰি ৰ পোছক বুলি নিজ সন্তানৰ লগত সময়ৰে গাওক। ‘অসমীয়া ভাষা মোৰ চিৰ চেনেহী। সুবদী সুবদী মাত্ৰ প্ৰাপ্যদায়িনী। সচিত্ৰত সপোনো দেশে শোশুৰা। হুৱাত শুনো তৰ পৰক্ষণি...’ (ড° কলীপৰা)। জাতি-জনগোষ্ঠীৰ মাজত একতৰ এনাজৰী কটকটীয়া কৰি কেবল মাত্ৰ আমাৰ সুবদী ভাষাই অসমীয়া জাতি, অসমীয়া কৃষ্টি-সংস্কৃতি আৰু জাতীয় সত্তাক প্ৰদান কৰি সঞ্জীৱনী সুখ, প্ৰদান কৰিব নজহা নপমা জাতীয় ঠিকনা। অসমত বৰ্তমানে বহুভাষাৰ প্ৰচলিত অভিধান কেইখনৰ বানানৰ ভিন্নতাইও বহুসময়ত আমাক বিবুধিত পেলায়। একোটা ভাষাৰ শব্দৰ আখৰ গাঁথনিৰ সমন্বয়হীনতাই নিশ্চয় ভাষাটোৰ শ্ৰীবৃদ্ধিত যথেষ্ট নেতিবাচক প্ৰভাৱ পেলায়। ভাষাক লৈ চৰ্চিত এনে সকলোবোৰ নেতিবাচক কথা-বাৰ্তা বিতং সমাজে নিৰ্মোহ আৰু নিস্বার্থভাৱে, আলোচনাৰে আৰু গৱেষণাৰে যিমান পাৰে সিমান ক্ষীপ্ৰতাৰে অৱসান ঘটেৰাৰ পদক্ষেপ হাতত লওক, তেহে জাতিটোৰ মঙ্গল আশা কৰিব।

PRINCIPAL, i/c
Marangi Mahavidyalaya

Ullahank
PRINCIPAL, i/c
Marangi Mahavidyalaya

Scanned by TapScanner

